

FASTEN

- DEN OVERSETE TID I KIRKEÅRET

”NU ER DET JUL IGEN, OG JULEN VARER LIGE TIL PÅSKE”. SÅDAN ER DER MANGE, DER SYNGER RUNDT OM JULETRÆET JULEAFTEN, MEN ALTID MED TILFØJELSEN: ”NEJ, DET ER IKKE SANDT, FOR INDIMELLEM KOMMER FASTEN”. OG DET GØR DEN FASTELAVNS SØNDAG, HVOR FASTETIDEN INDLEDES I LANDETS KIRKER.

Af Thomas Neergaard, sognepræst Sct. Jørgens Kirke.

FASTETID

Selvom de store supermarkedskæder begyndte at sælge fastelavnsboller allerede den første uge af januar, så skal vi en måneds tid forbi jul før kalenderen siger fastetid. Og selvom påskeæggenes nok skal have fundet vej til hylderne allerede i midten af februar, går fasteperioden i kirken helt fra fastelavns søndag og frem til påskeugen. Fasteperioden varer derfor i syv uger eller cirka 40 dage. Det svarer til den tid, Jesus ifølge Bibelen opholdt sig i ørkenen for at forberede sig på den mission, som endte med hans korsfæstelse og opstandelse i påsken. Her fortælles det, at han fastede, og Djævelen forsøgte at friste ham til at skabe sten om til brød. Men Jesus afviste fristelserne med ordene: ”Mennesket lever ikke af brød alene, men af hvert ord, der udgår af Guds mund”.

MERE END EN SLANKEKUR

Det er måske denne historie, der har givet mange den opfattelse, at fasten først og fremmest handler om afholdenhed i forhold til mad. I dag benyttes ordet ”faste” vel også oftest, når talen falder på slankekure og wellness, ligesom mange forbinder fasten med muslimernes Ramadan, hvor man ikke må indtage føde, mens solen er oppe. Det er dog ikke det, den folkekirkelige faste handler om. I folkekirken handler fastetiden aldrig om at sulte, men om at forberede sig til påskefesten. Frem til reformationen var fasten en 40 dage lang bodstid, hvor man forberedte sig til påsken ved at faste. Der har gennem tiden været forskellige forskrifter for den kristne faste. De har for det meste rettet sig mod det, som i tiden var luksusvarer som kød, æg eller fint hvedemel.

SKAL KRISTNE FASTE?

Reformatoren Martin Luther afskaffede ganske vist ikke fasten ved reformationens

indførelse, men det var afgørende for ham, at man ikke fastede med det formål at gøre sig fortjent til frelse. Derfor opfordrer Folkekirken ikke til faste og ser det altså ikke som en kristen pligt. Alligevel ses det mange steder, at der bliver pustet liv i de gamle fastetraditioner for at flytte fokus fra det materielle til det åndelige.

Her kan man for eksempel beslutte, at man giver afkald på kød, slik, alkohol, tv-kiggeri eller andet forbrug i fasteperiodens 40 dage. Pointen med at undvære en luksusvarer eller daglig rutine er, at det

FRISTELSEN I ØRKENEN

Bibelen fortæller historien om, hvordan den fastende Jesus modstod Djævelens fristelser. Maleri af James Tissot i slutningen af 1800-tallet. (Wikimedia Commons)

giver overskud til noget andet, for eksempel at give sit åndelige liv opmærksomhed eller dyrke fællesskabet.

FASTEN MINDER OS OM VORES BEGRÆNSNING

Spørger man Johanne Stubbe Teglbjærg Kristensen, der er lektor i dogmatik ved Det Teologiske Fakultet på Københavns Universitet, så handler faste og andre afholdspraksisser (juicekure, skærmtid etc.) blandt andet om menneskets tendens til at ville have magt over sin egen tilværelse.

”Mennesket er født – ikke skabt, men født – som et forvirret og forstyrret væsen. Derfor søger vi efter alt muligt at holde os til for at finde fred og i den forbindelse fornøjelse. Tanken om, at der er en lov, som vi selv kan bestemme og selv bestemme, at vi lever op til, det kan give os følelsen af at have magt over tilværelsen. Det kan give en tryghed at kunne sige: ”Nu har jeg gjort det, jeg skal. Jeg lever klimavenligt, jeg lever sundt” og så videre. Så kan man føle sig både magtfuld og tryg.” Men der er en risiko for, at reglerne kan tage overhånd, hvilket i sin yderste konsekvens kan udvikle sig til regeltyranni og tvangstanker, siger hun:

”Og så er spørgsmålet, om det i virkeligheden ængster mere end det trøster? Måske trøster sådan noget som spiseregler på overfladen, men trøster det ægte? Bliver tilværelsen rigere, smukkere, mere ægte? Det er vanskeligt at afgøre”, siger Johanne Stubbe Teglbjærg Kristensen.

Netop derfor er det måske godt en gang imellem at lægge sit liv i Guds hænder og huske på, at vi trods alt kun er mennesker med de begrænsninger, vi nu engang har. Det kan man med fordel gøre i fastetiden. *Dele af artiklens er hentet fra Folkekirken.dk*

REDAKTIONSGRUPPEN BESTÅR AF: Sognepræsterne **Mette Jørgensen**/Sct. Nicolai Kirke, **Kristian Bunkenborg** / Gudme-Gudbjerg-Brudager kirker samt **Thomas Neergaard**/Sct. Jørgens Kirke og menighedsrådsmedlem **Anne-Mette Graubæk**/Sct. Jørgens Kirke og **Birgitte Skriver**/Egense sogn.

REDAKTIONSGRUPPEN KAN KONTAKTES på denne mail: kirkenytredek@gmail.com